

[Aristotelovo dělení věd na theoretické a praktické]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1998](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1998](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 23. 12. 1998
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 23. 12. 1998

[Aristotelovo dělení věd na theoretické a praktické]

Je otázkou, do jaké míry můžeme převzít a třeba i reinterpretovat Aristotelovo dělení věd na theoretické a praktické, přičemž filosofie sama (ve smyslu tzv. první filosofie) je záležitostí pouhé THEORIA. Tj. nejde jen o to, že už dnes nemůže akceptovat řeckou představu tzv. pasivního zírání, dívání se na pravdu; dnes samozřejmě už víme, že každé poznání začíná aktivitou, zaměřenou do vnějšího světa, tedy praxí. Zároveň také víme, že poznání u tohoto „vnějšího světa“ věcí nekončí, že člověk chce a musí poznávat skutečnosti, které nejsou pouhými „věcmi“ a nemohou být na pouhou „věcovost“ převedeny, redukovány. Také tyto „ne-věci“ jsou něčím, co musíme brát vážně a bez čeho nemůžeme ani dost rozumět světu „pouhých“ věcí (pokud se vůbec nějaké „pouhé“ věci v našem světě vyskytují). Heidegger sice napsal, že myšlení jedná tím, že myslí (das Denken handelt, indem es denkt), ale k tomu je při základním souhlasu třeba dodat, že myslit znamená vždycky myslet něco, co není součástí samotného výkonu myšlení, a tímto „něčím“ může být jak svět věcí, tak svět nevěcí, zejména pak náš praktický vztah k oběma těmto světům, tedy naše praxe. Je tomu dokonce tak že bez předpokladu a základu tohoto praktického vztahu k věcem a také ne-věcem není myšlení vůbec možné, nemůže být odstartováno a nemůže se ani dál rozvíjet. Nakonec jde o to, že to není samo myšlení, které jedná, když myslí, ale je to konkrétní člověk, který se vztahuje ke svému okolí a ke světu vůbec jak prakticky, tak myšlenkově (tedy také prostřednictvím koncepcí a teorií), tedy celým svým životem, celoživotně. Kromě toho také myšlení samo je jistou praxí, takže když mluvíme o praxi, musíme mít spolu na mysli také tuto praxi myšlení.

(Praha, 981223-2.)